מו:

ל) נ״ל לישנא אחרינא, ב) [ועי׳ חוספות לעיל סד: ד״ה משוסן, ג) שנת קה, ד) ל״ל מדתתיל, ה) דמאי פ״ה משנה

ט, ו) [ויקרא ב], ו) גי' ל"ק ע' עולה ל' למעלה ח' חיטוי

פי׳ דה׳ מתחלף בחי״ת. ק) ל״ל

הוג. ל"ק, ע) [המתחים רש"ש], י) ל"ק מ"ו, ל) ל"ק, () [דף סו.], מ) נ"א בספרים,

גר מצוה

בא א מיי' פ"ח מהל' בכורים הלכה ו: הלכה ו: בב ב מיי פ"ג מהל' מעשר הלכה כה:

הנכה כה. בג ג עי' בכ"מ במיי' פ"ח מהל' תרומות הלכה יא: ד וטוש"ע י"ד סימו שלא :מעי סאן

תורה אור השלם

1. וְאִישׁ בָּא מִבַּעַל שָׁלְשָׁה בָּבּוּרִים עֶשְׂרִים לֶחֶם שִׁערִים וַכַּרִמֵּל בִּצִקְלנוּ ויאמר תן לעם ויאכלו:

מלכים ב ד מב 2. לכה נרוה דדים עד ַ הַבַּקָר נִתְעַלְסָה בְּאֲהבִים:

משליר או בעלקה אם 3. בְּנָהְ רְנָנִים נֶעֵלְּסָה אם אַבְרָה חֲסִידָה וְנִצְה: אִיב לט יג איב לט יג 1. וַיֹּאמֶר אַלְיוֹ מִלְאַךְ יִי

על מָה הִבִּיתָ אֶת אֲתנֹרְי זֶה שָׁלוֹשׁ רְגָלִים הִנֵּה אָנֹכִי יָצְאתִי לְשָּׁטָן כִּי יָרט הַדֶּרֶךְ לְנֶגְדִי: במדבר כב לב

מוסף רש"י

בושף וכ נתחטא.
בון את הקב"ה וכי בכחמי
שכך חמר הקב"ה וכי בכחמי
ככי משוכחו לחומו עוף
בכי ויכני שיש לה כח כל כך
שנשאה בילה גדולה מחמ
בינות המועה מתחט לשון
בינות בקיינה מתחט לשון ירידה, וחברו במסכת (תענית יט.) בן המתחטא לפני אביו ורכורות וזי

שימה מקובצת ל) אחר. לישנא אחרינא
 תיבות הא כיצד וכר נמחק:
 נ) תיבת אחר נמחק: ג) של
 קלי: ד) כרמל כר מלא כלרי שמלא הדגן בראש השבלת . ככר שהוא מלא נוצה כלומר שהוא נתגדל כולו [ערוך] ערך כרמל: ס) אלא בצורד ערך כרמל: מ) אלא בצררך:

ו) אלא בצררך: ו) אלא
בצררך: ו) בן המתחטא:
בצרר, בערך ברי (בן המתחטא:
בערך ברי (בן נושא
ע" עולה: עו שיחא הזב.

ע" עולה: עו שיחא הזב.

ע" עולה: עו שיחא הזב.

יד) הכי נמי: מו) לאו קידש:

ע" מולהו הקרש: ען טנמרים

ימן משאינו מעושר. גליון.
משאינו מעושר. גליון.
וושם. אחי מעשרים משום

וושריו העשרים משום

וושריו העשרים משום (פריון) העומר אבל ההקדש לא היה רוצה לטרוח יותר לעשר בשביל הדיוט: לעשר בשביל הירוט:

ען דלמא דכ"ע מירוח

העובד כוכבים אינו פוטר

וביש: כן ולא ביש קנון דא"כ

בריכין למימר דר"מ סבר אין

קנין ושמעי׳: כל) יש קנין

גליין וואומר השר מקוצי

דמהרא דע"ז ליכא למשמע

מעוד בלות דמינו למומר מינה כלום דמצינו למימר דאיכא תרתי שאע״פ שהעובד כוכבים חייב לא ישמע לנו להפריש תרומה מיהו הכא לא בעי לאוקמא . ש קנין א״כ מאי נפקא מינה אם מירוח העובד כוכבים אינו פוטר תיפוק ליה דהוא פטור משום דיש קנין לעובד כוכבים וי״ל דמיירי שגדל תבואת העובד כוכבים שליש תבואת העובד כוכבים שליש כיד ישראל ניין (קרושין דף מע ע"ב בתוס"), תו"ח. לשון תוס' אח" והשר מקוצי (אומה) דע"כ אין מכאן הוכחה לומר דס"ל יש קנין דאם כן תקשי ליה למיד בפרק השולח דאין קנין דמליג כה רבה וו"א והא והא והא דקאמר התם דאפקע להו מידי מעשר משום דאין . העובד כוכבים מעשר הוא

בנף רגנים נעלפה. בסיפרי בפרשה ואתה הקרב אליך גורס נושא ומעלה לבילתה ומחתה פירוש בנחת מניחתה בקן שלה דכתיב

(איוב לט) תעזוב לארך ביליה ואי גרס מתחטא כמו שכתוב כמו כן מ) בסיפרי הוי נמי לשון הורדה כדתנן ביומא (דף נח:) התחיל מחטא ויורד וכן משמע נמי בפרק בתרא

ליה עדיא ליה דבכורות (דף מ:) דפריך ומי שדיא ליה והא כתיב כנף רננים נעלסה כו׳ אלמא לשון הורדה בנחת הוא שלא תשבר וי"מ לשון טיול כמו בן המתחטא לפני אביו דחוני המעגל במסכת תענית (דף יט.) ולא יתכן שם בבכורות (דף מ:): אומר ר"ע מירוח הקדש אינו פומר. ה"מ למיפרך היכי אתי יה] משאינו מעושר הא בעינן ממשקה ישראל (יחוקאל מה) דבאינו מעושר עסקינן מדקתני באותו שנפדה חיוב מעשר: שלא גיתנו מעות אלא לצורך להן. והא דקתני והשאר נפדה לית ליה דלדידיה לא בעי פדייה א"נ שלא יאמרו הקדש יולא בלא פדיון: בירוח העובר כוכבים תנאי היא דתניא תורמין כו'. תימה דלמא יש! ביש קנין ואין קנין פליגי וי"ל דאי נמי פליגי ביש קנין אכתי פליגי ביש מירוח דהא בהא חליא כדמוכח בגיטין בסוף השולח (דף מז.) למאן דאמר יש קנין א״כ דריש דגנך ולא דגו עובד כוכבים ולא מימעיט ליה דיגון עובד כוכבים ומאן דאמר אין קנין דלא דריש דגנך ולא דגן עובד כוכבים הוה דריש דיגונך ולא דיגון עובד כוכבים מיהו אין נראה כלל לומר כן מדנקיט לקמן רבי מאיר ורבי יהודה לחיובא ואין לומר דנקט עיקר פלוגתייהו במירוח וכי מוקמת לה נמי ביש קנין מ"מ במירוח נמי פליגי כדפרישית דהא בהא תליא לא מצינו למימר הכי דעל כרחין ר"מ אית ליה תרוייהו לחיובא דאית ליה אין קנין ואית ליה אינו פוטר מדשרי לתרום משל כל על של כל 0 והיה נראה לומר איפכא דאית ליה למימר תרוייהו לחיובא או לפטורא משום דתלתא דגנך כתיבי כדפירש בקונטרס בסמוך והשתא חדא לפטור מירוח הקדש אינך תרי הוי מיעוט אחר מיעוט לרבות מירוח העובד כוכבים והשתא מהיכן נמעט דיגון ס עובד כוכבים לומר דיש קנין הלכך תרוייהו לחיובא ומאן דאית ליה יש קנין מוקי חד למירוח הקדש וחד למירוח העובד כוכבים וחד ליש קנין ומיהו קשה לפי׳ זה דבסוף השולח (שם מו.) ובסוף פ"ק לבכורות (דף יא:) מסיק למאן דאמר אין קנין

אין אור לשון קלי אלא דבר אחר (6 6 הא כיצד וכו') אין לשון קלי אלא דבר כו (אחר) קליל הא כיצד אבוב של יו קליות היה שם והיה מנוקב ככברה כדי שתהא האור שולטת בכולו אביב קלוי גרש איני יודע אם אביב קלוי אם גרש קלוי כשהוא אומר באש הפסיק הענין כרמל ירד ומל וכן הוא אומר יואיש בא מבעל שלישה ויבא לאיש האלהים לחם ביכורים ועשרים לחם שעורים וכרמל בצקל"ונו ויאמר תן לעם ויאכלו בא ויצק לנו ואכלנו ונוה היה ואומר ²נתעל"םה באהבים נשא ונתן ונעלה ונשמח ונתחמא באהבים ואומר 3כנף רננים נע"לסה נושא עולה ונתחמא ואומר יכי יר"מ הדרך לנגדי יראתה ראתה נמתה דבי רבי ישמעאל תנא ה כרמל כר מלא: ור"ע מחייב בחלה ובמעשרות: אמר רב כהנא אומר היה ר"ע מירוח הקדש אינו פומר מתיב רב ששת מותר שלש סאין הללו מה היו עושין בו נפדה ונאכל לכל אדם וחייב בחלה ופטור מז המעשרות ר' עקיבא מחייב בחלה ובמעשרות אמרו לו פודה מיד גזבר יוכיח "שחייב בחלה בופטור מן המעשרות ואם איתא דמירוח הקדש אינו פוטר מאי קאמרי ליה היא היא ועוד איתיביה רב כהנא בר תחליפא לרב כהנא ס (בר מתתיה) ר' עקיבא מחייב בחלה ובמעשרות לפי שלא ניתנו מעות אלא ים לצורך להן אלא אמר ר' יוחנן תלמוד ערוך 🥫 הוא בפיו של ר' עקיבא שלא ניתנו מעות אלא יו לצורך להן אמר רבא פשיטא לי דמירוח הקדש פוטר ואפי' ר' עקיבא לא קא מחייב התם אלא שלא ניתנו מעות אלא יו לצורך להן אבל מירוח הקדש בעלמא פוטר מירוח העובד כוכבים תנאי היא דתניא יתורמין משל ישראל על של ישראל ומשל י עובדי כוכבים על של עובדי כוכבים ומשל

קלי כלומר על ידי דבר אחר: אבוב של קליות. מוכרי קליות: אם **אביב קלוי.** אם עד שלא יטחן נעשה קלוי ביו דהא קלוי דקראי אאביב קאי או גרש קלוי דלאחר טחינה נעשה קלוי וקלוי דקרא אגרש קאי: הפסיק הענין. דלח קחי אגרש: **רך ומל.** נמלל ביד: **וכן הוא אומר.** דדרשינן נוטריקון: **בנקלונו**. ב' בא ל' וילק ל׳ לנו ו׳ ואכלנו נ״ו ונווה היה נאה היה הלחם: נ**מעלמה**. במנאפת כתיב

שאומרת למנאף נשא ונתו בינינו

ונעלה למטה ונשמח: ונהחטה. נטייל

כמו (מענית דף יט.) בן י] מתחטא לפני אביו: כנף רננים. יא] בר יוכני:

נעלסה. נוטריקון נושא בילתו עולה

למעלה ונתחטא ומורידו בהנו שאינו

מטיל בילחו עד שיעלה בקן המיוחד

לו. נ׳ נושאי יבן ע"ל עולה ח׳ חטוי

והאי חטוי לשון הורדה כדתנן במסכ׳

יומא (דף נח:) התחיל מחטא ויורד:

כר מלא. האי כר לשוז כרים וכסתות

שיהא יגן הזוגם) של הליה מלא בגרעין

שיהא הגרעין מבושל כל לורכו:

מירות. הוא גמר מלאכה למעשר:

אינו פוטר. דאפי׳ הכי חייב במעשר:

פודה מיד גובר. שאר חיטין הנלמחיםשי

ביד גובר יוכיח שפטור מו המעשר.

מדקאמרי ליה הכי מכלל דהוא מודה

דמירוח הקדש בעלמא פוטר דאי

אינו פוטר מאי קאמרי ליה: היא

היא. כלומר יו (הא) כי היכי דהכא

פליגי הכי יד] כ)[נמי] פליגי בפודה מיד

גובר: ר"ע מחייב. בקמח הנותר

מעשרון של עומר קמיירי: לפי שלה

ניתנו. מעות הקדש אלא בצורך להם

לעשרון אבל האחר לא קידש הלכך

לאו מירוח הקדש הוא דהא לאו

מי] קדוש. חלמח מירוח (כ) מי] פוטר והכח

משום דלא ניתנו מעות הוא: מירוח

הקדש פוטר. כגון המקדיש עומרים

יו] גדשים ומרחן גזבר פטורין מן

המעשר לעולם כדמפרש לקמן לי דגנך

ולח דיגון הקדש: ומשל עובד

כוכבים דקסבר אין קנין לעובד כוכבים בארץ ישראל להפקיע מיד מעשר: ומשל כל על של כל וכו'.

חבירו ואפילו משל עובדי כוכבים

וכותיים על של ישראל. אלמא

מירוח עובד כוכבים אינו פוטר

והוו להו שניהם חייבין: אבל לא

משל ישראל כו'. דקסבר רבי

מאיזה שירנה יתרם על

כוכבים. כגון

הלוקח מן העובד

לין אור לשון קלי אלא דבר אחר. אם הן הוא מהבהבין אותו ממש באור אין אור לשון קלי אלא דבר אחר.

אינו נקרא קלי: דבר קליל. בכלי נחושת קלל: אלא דבר אחר נקרא

(א) גמ' אין אור לשון קלי אלא

הגהות הב"ח

(מ) גבי מין חור כשון קני חכם דבר אחר הא כיצד אבוב של קליות כצ"ל ותיבות הא כיצד וכו' אין לשון קלי אלא דבר אחר קלול נמחק: (ב) רש"י ד"ה לפי וכו' אלמא מירוח ד"ה לפי וכו' אלמא מירוח

רבינו נרשום

אין לשון קלי אלא דבר קליל כלומר לא נכתב קלי באש , אלא קלוי באש ע״י קלל של נחשת היינו אבוב. לישנא אחרינא אין אור לשון קלי אחרינא אין אור לשון קלי [אלא] פירושו כלי שנקרא אביב 6) קלוי קודם שנטחן בריחים גרש לאחר שנטחן גרש גם הפסיק הענין שאביב קלוי באש: ונוה היה שהיה נאה: ונתחטא :כבן שמתחטא על אביו . כנף רננים היינו בר יוכני כשרוצה להטיל ביצה אינו זורקה לארץ אלא נושאה במעיה ועולה על קינה ונתחטא ומניחה שם היינו ונתחטא ומניחה שם היינו
ונעלסה בגימטריא: [כרמל]
כד מלא שמלא הדגן בתוך
השבולת ככר שהוא מלא
נוצה כלומר שנתגדל כולו.
מירוח הקדש איציג דמירחו אינו פטור מן המעשר לפיכך . מחייב בחלה ובמעשר: ואם איתא דמירוח הקדש אינו פטור לר׳ עקיבא כדאמרת מאי קאמרי ליה רבנן לר׳ עקיבא היא היא. ר׳ עקיבא מאי קאמרי לית רבנן לר:
עקיבא היא היא. רי עקיבא
נמי בההיא חיובי מחייב
מהרו הרבשר דקסבר
מירוח הקדש אינו פטור
אלא לאו ש"מ מדקא מהדרו
ליה הכי ש"מ דטעמיה
דר עקיבא לא משום
דרות הקדש אינו משור
דר עקיבא לא משום . דמירוח הקדש אינו פטור ועוד [דתניא] ר' עקיבא מחייב המותר מן העומר בחלה ובמעשר לכשיפדה בחלה ובמעשר לכשיפדה לפי שלא ניתנו מעות הקדש אלא בצורך להן כשיעור העומר והמותר על העומר הוי חולין אלמא דלאו טעמיה דר' עקיבא דמירוח הקדש אינו פוטר אלא לפי שלא ניתנו מעות הקדש אלא בצורך להן: א״ר יוחנן אין ודאי תלמוד . ערוך [הוא] ומשום הכי מחייב ר' עקיבא בחלה ובמעשרות אבל בעלמא לר' וכמעשרות אבל בעלמא לרי עקיבא מרוח הקדש פוטר: תורמין משל ישראל על של ישראל פירות שלקח מישראל על פירות אחרים שלקח מישראל וכן משל עובדי כוכבים על של עובדי רורביה ומשל רומים על תורמים כוכבים ומשל כותים על של כותים משל ישראל על של עובדי כוכבים וכותים ומשלהם על של ישראל אלמא קסברי ר' מאיר ור' , הודה דמירוח עובד כוכבים אינו פוטר שאם היה לעובד פטור דסברי אין קנין לעובד כוכבים בארץ ישראל

א) נראה דנ"ל איני יודע אם אביב קלוי קודם שנטחן ברחיים או גרש לאחר שנטחן. באש הפסיק וכו'.

. גלגול שמעון מירוח העובד כוכבים פוטר דיגונך ולא דיגון עובד כוכבים ולריך והוה ליה מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור: נמי מירוח העובד כוכבים לומר דודחי מ״ד חין קנין יכול לסבור 31232 פוטר ודגנך שלישי מוקי ליה לדרשה החריתי ולה מסתבר ליה למידרשיה למיעוט אחר מיעוט אבל מאן דאית ליה יש קנין בע"כ לריך לפטור מירוח העובד כוכבים דלית לן לאוקומי לדרשא אחרימי כל כמה דאפשר לאוקומי לקרא כפשטיה דיגונך ולא דיגון עובד כוכבים והשתא משכח תנאי שפיר דר"מ על כרחין מחייב בתרוייהו מדשרי משל כל על של כל ור"ש ורבי יוסי אפילו סבירא להו ש אין קנין ע"כ נמי פטרי מירוח העובד כוכבים מטעמא דפרישית ובההיא דגיטין (דף מז.) דקאמר במאי קמיפלגי מר סבר דגרך ולא דגן עובד כוכבים ומר סבר דיגורך ולא דיגון עובד כוכבים לא חש לפרש אלא חד דגרך אי נמי הכי קאמר ומר סבר דיגורך ולא דיגון עובד כוכבים והוי מיעוט אחר מיעוט אבל ההיא דבכורות ליכא למימר הכי ולהאי פי׳ מלינו למימר דהאי דאיפליגו רבה ור׳ אלעאר בגיטין ביש קנין אליבא דר׳ יוסי פליגי דאילו ר״מ ע״כ ס״ל דאין קנין ועוד יש לפרש דע״כ לא מיחוקמא פלוגמא דהכא אלא במירוח ולא בן ביש קנין דשמעינן ליה לרבי מאיר דאמר באן יש קנין בפ"ק דע"ו (דף כ:) דמנן אין משכירין במים ואין לריך לומר שדות דברי ר"מ ומפרש בגמ' דאין לריך לומר שדות משום דאית בה תרתי חדא 🍳 קניית קרקע וחדא דמפקע להו ממעשר פירוש דיש קנין והא דקאמר ר"מ הכא משל כל על של כל כגון תבואה במוץ שלה שלקחה עובד כוכבים מישראל ומרחה דאי גדלה ברשות עובד כוכבים הוה ליה מן הפטור על החיוב ומיהו בירושלמי משמע דרבי מאיר סבר אין קנין דמנן במס׳ דמאי פ״ה מעשרין משל ישראל על של העובד כוכבים ומשל העובד כוכבים על של ישראל ואמריען בגמ' מחני' כר"מ דאמר אין קנין לעובד כוכבים בא"י לפוטרו מן המעשרות ר' יהודה ור"ש אומרים יש קנין וירושלמי לטעמיה דמפרש בסוף פ"ק דמסכת ע"ז בית אינו מלוי להתברך ממוכו שדה מלוי הוא להתברך ממוכה: רבי יוםי ור"ש אופרים בו'. מדשרי לתרום משל כותיים על של עובדי כוכבים ועל של ישראל אסר משמע דס"ל כותים גירי אריות הן והא דמשמע בפ"ק דחולין (דף יד.) גבי הלוקח יין מבין הכוחיים דלא אסרי ר' יוסי ור"ש אלא משום דאין ברירה אבל אם ניתקן שרי בשמייה ההיא במעהר יינו של כוחי וא"ת והא מסקינן בפרק קמא דשבת (דף טו:) אליבא דרבי יוסי דאמר

כותיים על של כותיים ומשל כל על של כל

דברי ר"מ ור' יהודה רבי יוםי ור"ש אומרים

תורמין משל ישראל על של ישראל ומשל עובדי כוכבים על של כותיים ומשל כותיים

על של עובדי כוכבים אבל ילא משל ישראל

על של עובדי כוכבים ושל כותיים ולא משל

עובדי כוכבים ושל כותיים על [של] ישראל